

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Π.Α.Κ.Ε) ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Διδάσκων: Φαχαντίδης Νικόλαος

Διδακτικό σενάριο με χρήση των ΤΠΕ
στην διδακτική ενότητα της Ιστορίας της ΣΤ τάξης
«Βαλκανικοί Πόλεμοι»

Επιμορφούμενοι
Θωμάς Μασούρας ΠΕ 70
Δημήτρης Κολλιόπουλος ΠΕ 70

Β' Επιμορφωτική περίοδος - Οκτώβριος 2008

ΘΕΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Η Ελλάδα διπλασιάζεται – Βαλκανικοί Πόλεμοι 1912-13

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Ιστορία, Γεωγραφία, ΤΠΕ, Γλώσσα

ΤΑΞΗ: ΣΤ΄ Δημοτικού **ΕΝΟΤΗΤΑ:** «Οι Βαλκανικοί πόλεμοι» **ΔΙΑΡΚΕΙΑ:** 4 διδ. ώρες

ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΟ ΔΕΠΠΣ & ΑΠΣ

Το περιεχόμενο του διδακτικού σεναρίου είναι απόλυτα συμβατό με το ΔΕΠΠΣ και το ΑΠΣ του μαθήματος της Ιστορίας στο Δημοτικό Σχολείο, καθώς αναφέρεται στη διδασκαλία υπάρχουσας διδακτικής ενότητας του σχολικού βιβλίου και οι στόχοι που τίθενται άπτονται άμεσα και υπερκαλύπτουν αυτούς του αναλυτικού προγράμματος, όπως αυτοί περιγράφονται στο βιβλίο του δασκάλου.

Ιστορία: Αναπλαισίωση και περεταίρω διερεύνηση της ιστορικής περιόδου των Βαλκανικών Πολέμων με σκοπό την καλλιέργεια της ιστορικής σκέψης.

Γεωγραφία: Να γνωρίσουν ποια νέα εδάφη προσαρτήθηκαν στην επικράτεια του ελληνικού κράτους.

Γλώσσα: Καλλιέργεια του προφορικού λόγου και διαλογικών μορφών επικοινωνίας. Παραγωγή δομημένου γραπτού λόγου. Διαχείριση πολλαπλών πηγών πληροφορίας.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Μέσα από μια πλούσια συλλογή ψηφιακού ιστορικού υλικού που μπορεί να βρεθεί είτε στη δικτυακή διεύθυνση <http://users.ser.sch.gr/tmasouras/> είτε στο συνοδευτικό CDROM (*οργανωμένη θεματική παρουσίαση διαδικτυακών ιστορικών πηγών για τους Βαλκανικούς πολέμους*) οι μαθητές καλούνται να ανατρέξουν σε πηγές, να επεξεργαστούν και να συνθέσουν πληροφορίες και τελικά να καταλήξουν σε συμπεράσματα σε σχέση με τις ιδιαίτερες συνθήκες και τα αίτια που οδήγησαν την Ελλάδα στους δύο Βαλκανικούς πολέμους.

Θα περιηγηθούν ψηφιακά σε όλο το **ιστορικό πλαίσιο** που επικρατούσε στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια τα χρόνια πριν την έναρξη των Βαλκανικών πολέμων (*σύνδεση – συμπλήρωση προηγούμενων γνώσεων*) έτσι ώστε να μπορέσουν να κατανοήσουν πραγματικά το γιατί και το πώς πίσω από τα γεγονότα και να βοηθηθούν στην ανάπτυξη ιστορικής σκέψης. Θα γνωρίσουν τον ρόλο που έπαιξαν οι πρωταγωνιστές τους καθώς και τα σημαντικότερα γεγονότα που συνέβησαν στη διάρκειά τους, τα αποτελέσματα τους και τα οφέλη που αποκόμισε η Ελλάδα από τη συμμετοχή της σ' αυτούς.

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των 2-3 ατόμων και σε κάθε ομάδα αντιστοιχεί ένας υπολογιστής με πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η ύπαρξη λοιπόν εργαστηρίου πληροφορικής είναι μάλλον απαραίτητη. Εδώ πρέπει να τονιστεί πως σε περίπτωση που το σχολείο διαθέτει αργή σύνδεση στο διαδίκτυο είναι προτιμότερο να χρησιμοποιηθεί το συνοδευτικό CDROM καθώς περιέχει τοπικά όλο τα video που περιέχονται στην παρουσίαση επιτρέποντας παράλληλα την διασύνδεση με τους υπόλοιπους πόρους του διαδικτύου.

Από τους μαθητές απαιτούνται βασικές δεξιότητες χρήσης του Η/Υ (χρήση του ποντικιού και πληκτρολογίου, φιλοσοφία λειτουργίας του λειτουργικού συστήματος) και δυνατότητα χρήσης ενός προγράμματος δικτυακής περιήγησης. Πέρα απ' αυτό θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με την βασική χρήση του λογισμικού JCross από τη σουίτα εφαρμογών Hot Potatoes (που θα πρέπει να ξέρει ήδη ο δάσκαλος/δασκάλα) κάτι που μπορεί να γίνει σε προηγούμενο χρόνο στο εργαστήριο πληροφορικής και δεν θα απαιτήσει πάνω από μια διδακτική ώρα καθώς είναι απλή στη χρήση και πλήρως εξελληνισμένη εφαρμογή.

Οι μαθητές έχουν ήδη γνώση των βασικών ιστορικών γεγονότων που προηγήθηκαν των Βαλκανικών πολέμων από τη προηγούμενη ύλη του σχολικού εγχειριδίου.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Προσδοκάται να ακολουθηθεί η αποκαλυπτική πορεία της νέας γνώσης. Οι μαθητές ασκούνται στην επιλογή, την αξιολόγηση και την ανασύνθεση της πληροφορίας. Αξιοποιούν τις δυνατότητες των ΤΠΕ, συνεργάζονται, επικοινωνούν, ανταλλάσσουν τις απόψεις τους. Αναπτύσσουν την σκέψη, τη δημιουργικότητα και αυτοκαθορίζουν σε μεγάλο ποσοστό την πορεία προς τη γνώση. Η συνεργατική - βιωματική προσέγγιση υλοποιείται μέσα από την εργασία σε ομάδες 2-3 ατόμων και την ανάληψη ρόλων από τους μαθητές, που δίνει προσωπικό νόημα στην αναζήτηση της γνώσης (σύμφωνα με τις αρχές του «οικοδομισμού»).

Οι διδακτικές προσεγγίσεις που θα χρησιμοποιηθούν λοιπόν είναι καταρχήν η **διερευνητική** και η **εποικοδομιστική** καθώς οι μαθητές οδηγούνται να αναζητήσουν στοιχεία σε προεπιλεγμένες έγκυρες ψηφιακές πηγές, ειδικά οργανωμένες για την περίπτωση και στη συνέχεια εμπλέκονται σε δραστηριότητες προκειμένου να συνδυάσουν την υπάρχουσα γνώση με τη νέα. Συνεργαζόμενοι μέσα σε ομάδες –**ομαδοσυνεργατική**– παράγουν προφορικό και γραπτό λόγο (φύλλα εργασίας), ενώ οι ασκήσεις «δημιουργίας σταυρολέξου» στο λογισμικό HotPotatoes τους πάνε ένα βήμα παραπάνω στην κατανόηση και συστηματοποίηση των νέων γνώσεων καθώς προϋποθέτουν αφαιρετική χρήση του λόγου για την παραγωγή ορισμών.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού λοιπόν εδώ οριοθετείται στα πλαίσια των αρχών της συνεργατικής-διερευνητικής μάθησης και έτσι γίνεται εμπνευστής, καθοδηγητής και συντονιστής των ομάδων βοηθώντας τους μαθητές να γίνουν οι ίδιοι φορείς της γνώσης.

Υποστηρίζει διακριτικά την διαδικασία αναζήτησης, επεξεργασίας, συστηματοποίησης και δόμησης της νέας γνώσης, διευκολύνοντας όταν χρειάζεται την εργασία των ομάδων για να μπορέσουν μέσα στα καθορισμένα όρια να ολοκληρώσουν την προσπάθειά τους. Τέλος ελέγχει τα αποτελέσματα της εργασίας τους μέσα από τα φύλλα εργασίας που συγκεντρώνει στο τέλος του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Ειδικότερα με το διδακτικό μας σενάριο επιδιώκεται:

Γνώσεις

- να κατανοήσουν τις ιδιαίτερες ιστορικές συνθήκες που επικρατούσαν στη βαλκανική χερσόνησο την περίοδο πριν την έναρξη των Βαλκανικών πολέμων
- να κατανοήσουν τι σημαίνει η φράση «χωνευτήρι των λαών» που αποδίδεται στη περιοχή της βαλκανικής καθώς και το ότι δεν υπάρχει μονάχα μια Μακεδονία στο πέρασμα του χρόνου
- να γνωρίσουν την εσωτερική κατάσταση που διαμορφώθηκε στην Ελλάδα λίγο πριν τους Βαλκανικούς πολέμους και τις εδαφικές βλέψεις των λαών της βαλκανικής σε βάρος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
- να πληροφορηθούν για τις διπλωματικές επαφές και τις συμμαχίες των βαλκανικών κρατών πριν και κατά την διάρκεια των βαλκανικών πολέμων και το σημαντικότερο ρόλο που έπαιξε ο Βενιζέλος στη συμμετοχή της Ελλάδας στη βαλκανική συμμαχία αλλά και στη μετέπειτα εξέλιξη του πολέμου
- να γνωρίσουν τα κυριότερα γεγονότα των βαλκανικών πολέμων, τις επιτυχίες του ελληνικού στρατού και στόλου και την πορεία τους πάνω στον χάρτη
- να εκτιμήσουν τις συνέπειες των βαλκανικών πολέμων για τα εμπόλεμα μέρη και ιδιαίτερα για την Ελλάδα

Δεξιότητες

- να αναπτύξουν δεξιότητες χρήσης και αξιοποίησης του διαδικτύου σαν πηγή άντλησης πληροφοριών
- να αποκτήσουν δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργατικής μάθησης

Στάσεις

- να αναπτύξουν θετική διάθεση απέναντι στον Η/Υ ως περιβάλλον εργασίας και ως εργαλείο άντλησης πληροφοριών

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΤΑΔΙΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Η υλοποίηση του σεναρίου αναμένεται να ολοκληρωθεί σε τρεις φάσεις:

1^η Φάση (1 δ.ω.)

Η 1^η φάση έχει διάρκεια μιας διδακτικής ώρας και καλύπτει την διαπραγμάτευση των τριών πρώτων διδακτικών στόχων οι οποίοι αφορούν το ιστορικό πλαίσιο, την κατάσταση δηλαδή που επικρατούσε στα Βαλκάνια και την Ελλάδα πριν τους Βαλκανικούς πολέμους (*σύνδεση με προηγούμενη γνώση – επέκταση*)

Οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες των 2-3 μαθητών κάνουν χρήση του σχολικού εργαστηρίου. Μια παράμετρος που πρέπει εδώ να προσεχθεί είναι τα μέλη των ομάδων να είναι ετερογενή ως προς τις μαθησιακές ή τεχνολογικές δυνατότητες τους.

Καλούνται να επισκεφτούν την δικτυακή διεύθυνση <http://users.ser.sch.gr/tmasouras/> (το ίδιο μπορεί να γίνει και από το συνοδευτικό CD ανοίγοντας το αρχείο index.htm) και αφού περιηγηθούν για λίγο τους τίθεται το ερώτημα «Ποια είναι η κατάσταση στα Βαλκάνια και στην Ελλάδα λίγο πριν τους Βαλκανικούς πολέμους»; Ταυτόχρονα κατευθύνονται να διερευνήσουν τους τομείς «**Η κατάσταση στα Βαλκάνια**» και «**Η πορεία προς τον πόλεμο**» όπου περιέχεται πολυμεσικό περιεχόμενο σχετικό με αυτή τη περίοδο.

Εσκεμμένα στον τομέα αυτό του λογισμικού γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην Μακεδονία (τουλάχιστον όπως αυτή ορίζεται σήμερα από την Οθωμανική διοικητική διαίρεση). Αυτό έγινε με σκοπό οι μαθητές να καταλάβουν πως ο όρος “Μακεδονία” δεν εκφράζει την ίδια γεωγραφική περιοχή σε όλες τις ιστορικές περιόδους και πως αυτή η περιοχή που «διεθνώς» σήμερα ονομάζεται Μακεδονία δεν συμπίπτει με τον γεωγραφικό χώρο της αρχαίας ελληνικής Μακεδονίας ο οποίος σχεδόν εξ’ ολοκλήρου περικλείεται από τα σύνορα της Ελλάδος.

Στη συνέχεια δίνεται σε κάθε ομάδα το πρώτο φύλλο εργασίας που καλείται να συμπληρώσει. Τα φύλλα εργασίας είναι έτσι μεθοδευμένα ώστε οι μαθητές σταδιακά να οδηγηθούν στη βαθύτερη μελέτη και γνώση του επιλεγμένου γνωστικού περιεχομένου καλύπτοντας τους στόχους που έχουν τεθεί.

Σ’ αυτή τη φάση ο δάσκαλος θα πρέπει να καθοδηγεί τους μαθητές στην αναζήτηση των σχετικών πληροφοριών, να επιλύει οποιαδήποτε απορία τους και όπου χρειάζεται να τους εμπυχώνει.

Φύλλο εργασίας 1

(Ιστορικό πλαίσιο)

**ΠΕΡΙΗΓΗΘΕΙΤΕ ΣΤΙΣ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ
ΣΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ**

✓ Η βαλκανική χερσόνησος στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα ανήκει ακόμα στην Οθωμανική αυτοκρατορία. Γιατί χαρακτηρίστηκε «χωνευτήρι των λαών»;

.....
.....
.....
.....
.....

✓ Ποια μεγάλη κρίση ξέσπασε στη Βαλκανική το χρονικό διάστημα 1875 – 1878 και ποια νέα κράτη δημιουργούνται ή αποκτούν αυτονομία το 1879 με την Συνθήκη του Βερολίνου; Τι κέρδισε η Ελλάδα;

.....
.....
.....
.....
.....

✓ Μετά τη Συνθήκη του Βερολίνου μεγάλοι ελληνικοί πληθυσμοί εξακολουθούν να υπάρχουν στην υπόδουλη Ήπειρο και Μακεδονία. Ποιος περίπου είναι ο αριθμός τους; Ποια προσπάθεια κάνει η Ελλάδα γι' αυτούς και με τι αποτέλεσμα;

.....
.....
.....
.....
.....

✓ Η Μακεδονία σύμφωνα με το διοικητικό χωρισμό της Οθωμανικής αυτοκρατορίας (από το 1800 και μετά) περιέχει τα βιλαέτια (επαρχίες) Είναι όμως η ίδια περιοχή με την αρχαία ελληνική Μακεδονία; Ποιος ήταν ο σκοπός των Οθωμανών όταν ονόμασαν Μακεδονία όλη αυτή την εδαφική περιοχή;

.....
.....

2^η Φάση (2 δ.ω.)

Η 2^η φάση έχει διάρκεια δύο διδακτικών ωρών και αφορά τους τρεις τελευταίους γνωστικούς στόχους. Αναφέρεται στα γεγονότα του Α΄ και Β΄ Βαλκανικού πολέμου (οι οποίοι θα αντιμετωπιστούν σαν ένα συνολικό γεγονός), στον ρόλο του Βενιζέλου στην εξέλιξη των γεγονότων καθώς και στα αποτελέσματά τους.

1^η διδακτική ώρα

Οι μαθητές ήδη έχουν μια καλή γνώση του ιστορικού πλαισίου και των αιτιών που οδήγησαν στην έναρξη των βαλκανικών πολέμων. Περιηγούνται στον δικτυακό κόμβο και συγκεκριμένα στους τομείς «Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος» και «Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος».

Ο δάσκαλος κάνει μια περιγραφή του περιεχομένου και της δομής αυτών των δύο σελίδων. Η δομή τους είναι τέτοια ώστε τα γεγονότα να δίνονται στη σωστή χρονολογική σειρά μέσα από μια ποικιλία πηγών. Υπάρχει χρονολόγιο των σημαντικότερων πολιτικών και στρατιωτικών γεγονότων που συνδυάζεται με τους ανάλογους χάρτες ώστε οι μαθητές να έχουν μια καλή εμποπτεία της εξέλιξης τους. Τα video βαλμένα σε χρονολογική σειρά δίνουν με δραματικό τρόπο το χρονικό των πολέμων και οι πολλοί εξωτερικοί σύνδεσμοι τους φέρνουν σε επαφή με άλλες ιστορικές πηγές.

Οι μαθητές τώρα αναλαμβάνουν να διερευνήσουν μέσω του επιλεγμένου υλικού όλες τις πτυχές της ιστορικής περιόδου. Σ' αυτή τη φάση καλό είναι ένα μέλος κάθε ομάδας να κρατάει σημειώσεις για ότι η ομάδα κρίνει σημαντικό.

Και εδώ ο ρόλος του δασκάλου είναι καθοδηγητικός καθώς καλείται να βοηθήσει τις ομάδες να κινηθούν στο σύνολο των πληροφοριών, να αντλήσουν χρήσιμα συμπεράσματα, ενώ επιλύει τυχόν απορίες τους.

2^η διδακτική ώρα

Στην αρχή της 2^{ης} διδακτικής ώρας και αφού οι μαθητές έχουν αποκτήσει μια καλή εμποπτεία των γεγονότων, δίνεται στους μαθητές το δεύτερο φύλλο εργασίας το οποίο καλούνται να συμπληρώσουν.

Φύλλο εργασίας 2

(Βαλκανικοί πόλεμοι)

ΠΕΡΙΗΓΗΘΕΙΤΕ ΣΤΙΣ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

✓ Τελικά ποιες ήταν οι δύο βασικές αιτίες των βαλκανικών πολέμων;

.....
.....

✓ Ποια κράτη υπέγραψαν αρχικά συμμαχία κατά της Οθωμανικής αυτοκρατορίας και γιατί ο Βενιζέλος επέμεινε στην συμμετοχή της Ελλάδος στη συμμαχία αυτή;

.....

.....
.....
✓ Γιατί η Βουλγαρία δέχθηκε να υπογράψει συμφωνία με την Ελλάδα ενώ διεκδικούσε τα ίδια εδάφη στη Μακεδονία;

.....
.....
.....
✓ Ποια ήταν η αφορμή για τη κήρυξη του Α΄ Βαλκανικού πολέμου και πότε έγινε αυτό;

.....
.....
.....
✓ Με τη βοήθεια του χρονολόγιου να συμπληρώσετε πάνω στο χάρτη τις χρονολογίες στα μέρη που ο ελληνικός στρατός και στόλος έδωσε τις κυριότερες μάχες του στη διάρκεια του Α΄ Βαλκανικού πολέμου.

Μασούρας Θωμάς, Κολλιόπουλος Δημήτρης (ΠΕ70) - Βαλκανικοί πόλεμοι 1912-13

✓ Η ιστορική διαφωνία Βενιζέλου – πρίγκιπα Κωνσταντίνου βάζει σε κίνδυνο την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης. Πείτε με λίγα λόγια τι συνέβη. Είχε δίκιο ο Βενιζέλος;

.....

.....

.....

.....

✓ Αντικειμενικός στόχος η Θεσσαλονίκη. Μόνο των Ελλήνων; Ποιοι «σύμμαχοι» αντέδρασαν στην κατάληψη της Θεσσαλονίκης και πώς; Τι επεδίωκαν;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

✓ Δεν έχει στεγνώσει καλά καλά το μελάνι στη Συνθήκη του Λονδίνου που τερματίζει τον Α΄ Βαλκανικό και ήδη υπογράφονται μυστικές συμφωνίες. Από ποιους και τι τους ώθησε σ' αυτό; Τι ρόλο έπαιξε ο Βενιζέλος;

.....

.....

.....

.....

✓ Πώς ξεκίνησε ο Β΄ Βαλκανικός πόλεμος και ποιος ήταν ο στρατηγικός στόχος των Βουλγάρων; Πώς αντέδρασαν οι Έλληνες;

.....

.....

.....

.....

✓ Ανατρέχοντας στις πηγές να αναφέρετε τις κυριότερες μάχες του ελληνικού στρατού και τις βασικές κινήσεις του στόλου.

.....

.....

.....

.....

✓ Βουκουρέστι Ιούλιος 1913. Υπογράφεται συνθήκη ειρήνης. Ποια η στάση της Βουλγαρίας απέναντι στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων; Τι ήθελε να πετύχει;

.....
.....
.....

✓ Πως διαμορφώνονται τα σύνορα της Ελλάδας μετά το τέλος των βαλκανικών πολέμων; Σχεδιάστε τα στον παρακάτω χάρτη μαζί με τα σύνορα των γειτονικών της κρατών.

✓ Τελικά μπορούμε να πούμε πως η Ελλάδα βγήκε ενισχυμένη από τους βαλκανικούς πολέμους; Αν ναι γιατί;

.....
.....
.....
.....

Αφού συμπληρώσουν οι ομάδες τα φύλλα εργασίας, η κάθε ομάδα ανακοινώνει τις απαντήσεις που έδωσε και ακολουθεί συζήτηση όπου ανταλλάσσονται απόψεις, κρίνοντας, συγκρίνοντας και σχολιάζοντάς τα αποτελέσματα της εργασίας τους. Ο δάσκαλος εδώ συμμετέχει επικουρικά παρεμβαίνοντας για να συντονίσει ή ίσως και για να βοηθήσει με σκοπό να προάγει και να κάνει πλήρως κατανοητές τις σημαντικότερες πτυχές των ιστορικών γεγονότων.

3^η Φάση (1 δ.ω.) - (αξιολόγηση)

Στη 3^η φάση διάρκειας μιας διδακτικής ώρας οι μαθητές θα ασχοληθούν με τη χρήση του λογισμικού Hot Potatoes σε δραστηριότητες **εμπέδωσης και αυτοαξιολόγησης**.

Η όλη διαδικασία έπεται της διαμορφωτικής αξιολόγησης που έχει προηγηθεί κατά τη διάρκεια των προηγούμενων δραστηριοτήτων με την παρατήρηση της συμμετοχής και του ενδιαφέροντος των μαθητών απέναντι στην μαθησιακή διαδικασία καθώς και της εργασίας τους μέσα στην ομάδα.

Χρησιμοποιώντας πάλι τον δικτυακό τόπο <http://users.ser.sch.gr/tmasouras/> και την εφαρμογή JCross θα προσπαθήσουν να δημιουργήσουν η κάθε μια από ένα σταυρόλεξο αντλώντας τους ορισμούς από το συγκεκριμένη γνωστική ενότητα. Πρόκειται για μια αρκετά απαιτητική διαδικασία καθώς θα πρέπει πρώτα να εντοπίσουν τα πιο σημαντικά γεγονότα, πρόσωπα ή καταστάσεις και στη συνέχεια να τα περιγράψουν ή να τα ορίσουν με σύντομους αλλά ικανούς ορισμούς (ικανότητα αφαιρετικού λόγου).

Οι ομάδες ανταλλάσσουν μεταξύ τους τα σταυρόλεξα που δημιούργησαν και καλούνται να λύσουν η μια το σταυρόλεξο της άλλης. Στην όλη διαδικασία το σημαντικό δεν είναι μόνο να λυθούν τα σταυρόλεξα. Σημαντικό ακόμα είναι να συζητηθεί η ποιότητα, η πληρότητα και η σαφήνεια των ορισμών που δόθηκαν από τις ομάδες καθώς αποτελούν ένα ασφαλή δείκτη της κατανόησης του γνωστικού αντικείμενου. Οι ομάδες θα διορθώσουν ατέλειες ή παραλήψεις και θα λυθούν έτσι τυχόν παρανοήσεις ενώ παράλληλα θα έχουμε ένα είδος «εσωτερικής» αξιολόγησης ιδιαίτερα χρήσιμη για να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα από τον εκπαιδευτικό για την επίτευξη των γνωστικών στόχων που τέθηκαν αρχικά.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Ακτύπης Δ. κ.α. (2007) , «Στα Νεότερα Χρόνια», Βιβλίο για τον μαθητή, τάξη ΣΤ΄, Ο.Ε.Δ.Β.
- Ακτύπης Δ. κ.α. (2007) , «Στα Νεότερα Χρόνια», Τετράδιο Εργασιών, τάξη ΣΤ΄, Ο.Ε.Δ.Β.
- Ακτύπης Δ. κ.α. (2007) , «Στα Νεότερα Χρόνια», Βιβλίο για τον δάσκαλο, τάξη ΣΤ΄, Ο.Ε.Δ.Β.
- Επιμορφωτικό Υλικό για την εκπαίδευση των επιμορφωτών στα Π.Α.Κ.Ε., Τεύχος 5, Πάτρα, Νοέμβριος 2007